

- FEBRUAR**
- 1 S. Jančič
 - 2 C. Srečnik
 - 3 P. Blaž
 - 4 S. Andrej. Korz.
 - 5 N. T. Predpostna
 - 6 P. Dorotej
 - 7 T. Romuald
 - 8 S. Janez iz Mate
 - 9 C. Apolonija
 - 10 P. Škofelja
 - 11 L. M. B.
 - 12 N. T. Predpostna
 - 13 P. Linc. r. Jordan
 - 14 T. Valentin
 - 15 S. T. Jančič
 - 16 C. Julijana

Franco zahteva brezpogojno podajo - Določbe glede posta

Posredovalno delo Francije in Anglije za končanje vojne v Španiji ni povsem uspešno. — General Franco zahteva, da pride Negrin k njemu in se mu brezpogojno poda. — Tisti, ki so krivi zločinov, pridejo pred sodišče.

Pariz, Francija. — Posredovalna pogajanja, ki jih zadnje dni vodite Francija in Anglija z nacionalistično vlado generala Franca v Španiji za dosego miru, niso prinesla pričakovane uspeha. Franco se namreč ne strinja s pogoji, ki se mu stavijo.

Po poročilih, ki prihajajo iz mesta Burgos, kjer ima Franco svojo prestolnico, je Franco gladko odbil pogoje, da se izreče splošno pomirilo, da se vse, ki se zdaj bojujejo na vladni strani. V splošnem, pravi Franco, sploh ni treba nikakih posredovalcev med njim in vladnimi voditelji, marveč edini način, da se doseže mir, je ta, da pride min. predsednik Negrin z vsemi ostalimi vodilnimi osebnostmi republikanske vlade z njemu in se mu brezpogojno poda. Pri tem mu mora izročiti vso artilerijo in vse bojeve aeroplane, s katerimi razpolaga vlada. Dočim se nadalje Franco obvezuje, da ne bo izvajal nikakega masčevalnega pritiska v splošnem na tiste, ki se zdaj bore na strani vlade, si pa obenem pridržuje pravico, da postavi pred sodišče tiste, kateri so krivi umorov ali veleizdaje; s temi se bo postopalo na enak način, kakor bi se za enaka dejanja v mirnem času.

Kakor omenjeno, Franco ni naklonjen nikakim posredovalnim od zunaj. Vendar pa, ako obe demokratični velesili, Francija in Anglija, vztrajata pri svojem posredovalnem delu, mu je pri tem Anglija ljuba kot Francija, kajti prva je vsaj deloma priznala njegovo vlado, dočim Francija še zdaj odlaš s priznanjem. V francoski vladi imajo namreč večino tisti, ki zahtevajo, da se mora Franco obvezati, da bo izrečena splošna in brezpogojna amnestija za vse republikanske voditelje, predno bo njegova vlada priznana od Francije. S to zadevo se bo bavil francoski vladni kabinet ponovno na seji, ki je sklicana za ta torek.

ZAKONCA SE ZAVEZALA DO SKRAJNOSTI
Chicago, Ill. — Ruby Luther in njen mož Harold sta zadnji petek pripovedovala policiji potek svojega zakonskega življenja, ki je bilo dokaj ne navadno. Ovađena sta bila, da beračita in se pri tem poslužujeta svojega 19 mesečnega starega otroka, da izgovarata sočutje. Kakor sta povedala, sta se poročila pred štirimi leti v Tusla, Okla.; žena je bila tedaj stara le 13 let, mož pa 24. Kmalu po poroki je bil mož ob delo in ni mogel dobiti drugega; meseca novembra sta prišla v Chicago. Ko jima je tu mali prihranek kmalu potekel, sta se odločila za beračenje in sta bila pri tem tudi zelo uspešna, kakor pravita. Ker pa sta bila strahovito ljubosumna drug na drugega, sta že prej sklenila pisano pogodbo, da ne bo

ZANIMIVOSTI O PAPEŠTVU

Par malo znanih določb glede papeštva.

Vatikan. — Med tem, ko so kardinali iz člega sveta na potu v Vatikan k volitvam novega papeža, pa se zdaj posveča pozornost raznim zanimivostim glede papeštva, ki so drugače malo znane. Prva med temi je, da bodo pri sedanjih volitvah navzoči vsi živeči kardinali, kar se že dolga stoletja ni zgodilo. Doseglo se je to, ker je prejšnji papež podaljšal dobo od smrti papeža do volitev od prejšnjih desetih na 15 dni. — Malo je znano tudi, da je za papeža lahko izvoljen vsak moški kristjan, tudi če ni duhovnik, oženjen ali samec, samo, da ni krivorevec ali smrtnik. Vendar pa je bil skozi zadnjih 550 let redno izvoljen samo kardinal. Papež Celestin V. izvoljen v 1294, je bil zadnji lajik na papeškem tronu.

MOLK ŠEL ŽENSKI NA ŽIVCE

Worcester, Mass. — Skozi šest let se ni med zakoncema Mr. in Mrs. Azernov izpregovorila niti besedica, ali, bo ljube rečeno, mož ni izpregovoril niti besede; kadar ji je hotel kaj povedati, ji je napisal na tablico in še pri tem se je omejeval le na najnujnejše. Težko bi se našla kaka ženska, ki bi mogla molčati toliko časa, in po šestih letih je tudi Mrs. Azernov prišla do mnenja, da je tega dovolj, ter je šla tožiti za razpoko, navajajoč krutost kot vzrok. Sodnik ji je ugodil.

JETNIK POBEGNIL Z DRVEČEGA VLAKA

Fond du Lac, Wis. — Pod nadzorstvom dveh šerifov sta se dva kaznjenca vozila z vlakom iz Superior v državno kaznilnico v Waupun. V bližini mesta Neenah pa je eden kaznjencev, 28 letni M. Olsen, skočil skozi okno drvečega vlaka in pobegnil. Skočil pa je za njim tudi eden šerifov, Ed Kelly, in je po dolgem lovu pobeglega končno tudi ujel. Izgubil pa je pri tem skoraj vse, kar je imel pri sebi, orožje, denarnico, papirje, itd. Vendar je policijske pozneje našla vse, izvzemši denarnico.

SVOJEVRSTNA TATVINA

Chicago, Ill. — Predno bodo vlomilci, ki so vdrli zadnji teden v blagajno Permo Product Co., lahko uživali sad svojega truda, jih čaka veliko delo. Prodati bodo morali namreč 210.600 gramofonskih žigel, kajti to je bilo vse, kar so dobili pri vlovu.

Šel drug drugemu izpred oči, dokler bosta živela, in pri tem je žena dala dovoljenje možu, da ji lahko izkopije oči, ako bi prelomila svojo prisego, in mož je dal njej enako pravico. V sled to prisego se tudi pri beračenju nista ločila drug od drugega.

NAPAD NA MUSSOLINIJA SE ZANIKA

Rim, Italija. — V bližini Mussolinijeve vile je bil neki miličnik zadnji teden obstreljen od nekega moškega, iz česar se je domnevalo, da je bil napad naperjen proti Mussoliniju. Vlada pa zanika resničnost teh vesti, češ, da gre le za nekega blazneža.

PO KAT. SVETU

Chicago, Ill. — Tukajšnjemu pomožnemu škofu Sheilu se je pred kratkim podelil naslov "Admiral of the flag ship fleet" v American Airlines, in sicer v priznanje za njegove zasluge, ko pospešuje letalske aktivnosti med čičaško mladino.

Des Moines, Ia. — Red Usmiljenih sester je zadnje dni kupil tukaj za \$25.000 neko protestantsko bolnico, katera pa že od 1932 ni poslovala; preuredila se bo v dom za stare ljudi. Protestanti so kupili to bolnico od kongregacionalistov v 1926.

Amsterdam. — Cerkevni korogi se izražajo, da se iz govora, ki ga je nedavno imel Hitler, lahko povzema, da ni upanja, da bi med naziji in med Cerkvijo prišlo do sporazuma. Hitler je povdarjal, da ni bil še nihče preganjan zaradi vere, dočim je znano o napadih nazijev na škofo in cerkveno lastnino.

Fond du Lac. — Eden tukajšnjih župnikov, Rev. H. G. Riordan, je v nekem govoru izrazil mnenje, da bo v Španiji po koncu vojne uvedena za kakih 8 do 10 let diktatura, na kar se bo v deželo povrnila demokracija, podobna ameriški.

VODIA UKRAJINCEV

Ukrajinci iz obeh svojih pokrajin, ruske in poljske, imajo v inozemstvu organizirane napadalne čete, ki čakajo na trenutek, ko bodo stopile v akcijo za dosego neodvisnosti svoje domovine. Slika kaže voditelja teh čet, Dimitro Klemposu.

POSTNE POSTAVE

Določila za post in vzdržek tekom postnega časa, ki nastopi to sredo, na Pepelnico.

Pred svojim odhodom v Rim k volitvam novega papeža je kardinal Mundelein podpisal določbe za post in vzdržek, veljaven tekom postnega časa, od pepelnice do Velike sobote opoldne. Te postavbe je kardinal izdal za svojo, čičaško, nadškofijo, a so v bistvu iste, kakor veljajo za vso ostalo katoliško cerkev.

Med postnim časom se mora razločevati med dnevi, na katere velja samo post, in med dnevi, ko je veljaven post in vzdržek. Na dan posta je dovoljen samo eden popolni obed na dan, pri katerem se sme tudi meso jesti, dočim morata oba druga obeda biti lahka, brez mesa. Na dan posta in vzdržka je sicer tudi enako dovoljen eden polni obed na dan, toda na te dneve se ne sme jesti niti meso, niti mesna juha.

Nedelje v postnem času so izvzete iz vseh določb, toda vsi drugi dnevi v tem času so dnevi posta. Povrh tega pa so srede, petki in sobote v postnem času tudi dnevi vzdržka, namreč, da ni meso dovoljeno. Izvzeta pa je od tega sredo v Velikem tednu, ko velja samo post brez vzdržka. Poleg nedelj ne veljajo postne določbe še za Veliko soboto popoldne in pa za praznik sv. Patricija, v petek, 17. marca.

Posta so se primorane držati vse osebe od 21. leta do izpolnitve 59. leta starosti. K vzdržku pa so obvezane vse osebe, kakor hitro dosežejo starost 7 let. Dovoljujejo pa se razne izjeme, kakor za delavce in za slabotne osebe.

Omenjeno je tudi, da je čas za opravo velikonočne dolžnosti letos od 26. februarja do 4. junija.

CELO LOKOMOTIVO SKRIJE ZA VŽIGALICO

Philadelphia, Pa. — Na Franklin institutu se je zadnji teden postavil na razstavo vzorec lokomotive, ki vzbuja splošno pozornost. Ta vzorec je izvršil neki A. S. Boyer iz Reading, Pa., in je tako majhen, da se ga lahko skrrije za polovico vžigalice. Kljub temu so v njem vse podrobnosti, ki pa se lahko vidijo le pod drobnogledom.

Z DRAGULJI BO PLAČANO ZA BEGUNCE

Perpignan, Francija. — Delno odškodnino za stotisoče španskih beguncev, za katere mora skrbeti Francija, za francoska sodišča že pridobila. Za milijone dolarjev vrednosti so namreč dala zapleniti raznih draguljev, ki so jih begunci prinesli s seboj iz Španije. Povrh tega pa se je naložila še visoka denarna globa tistim, ki so skušali to bogastvo skrivaj spraviti preko meje v Francijo.

Iz Jugoslavije

Zagonetna usoda Marije Bengalijeve iz Cerovca pri Šmartnem, ki se je pred petimi leti poročila v Slavon-skem Brodu in sedaj za njo ni več sledu. — Smrtna kosa. — Še druge vesti iz Jugoslavije.

Brezuspešno iskanje

Litija, 29. jan. — Marija Bengalijeva iz Cerovca pri Šmartnem, se je pred petimi leti poročila v Slavon-skem Brodu s precej mlajšim poštnim uradnikom Vargo. Prve čase je redno pisala domov. Nekoč je privedla tudi svojega moža. Ko pa sta dvignila doto in vnovčila hranilno knjižico, se Marija ni več javila. Poštar Varga je bil pred letom premeščen v Zagreb in odtlej ni za Micko sledu.

Pred božičnimi prazniki je hotela odpotovati v Zagreb njena 76 letna mati. Domači so ji zaradi starosti ubranili pot. Namesto nje je stopila v Zagreb sosedka. Poiskala je poštarja Varga, ki pa ji je trdil, da sploh ni poročen in da Marije Bengalijeve nikoli ni poznal. Nato sta krenila v Zagreb brat France, ki sedaj gospodari na gruntu, in litijski komandir Baumkirchner. Zglasila sta se na pošti, a sta zaman čakala. Varge tisti dan sploh ni bilo. Minil je že poldrugi mesec in zagonetka se še ni pojasnila. Zagreška policija je zaslila Franca Varga in je izpovedal, da sta se z Marijo sporazumno razšla, ker je njegova plača premajhna za skupno življenje. Varga je dejal, da se je Marija prostovoljno odstranila v Beograd in je dobila službo pri neki družini.

Spet so bila vsa poizvedovanja zaman. Domači so nato dobili neka pisma, podpisana od Micke, pa so ugotovili, da so ponarejena. Na zagreško policijo je Vargo privedel neko žensko, katero je predstavil za Miciko in zatrdil, da pojdeta z ženo za božične praznike domov v Cerovec in da bota domače oštela, ker jim povzročata toliko sitnosti. Bengalijevi so ju pričakovali, a ker jih ni bilo, so pisali Vargi. Odgovor je prišel v hrvaščini, zakaj sitnarijo in moža gonijo na policijo. Bengalijevi so spoznali, da to ni Micikina pisava, kajti ona je vedno pisala slovensko in so stvar sporočili zagreški policiji, ki je spet pozvala Varga k zaslišanju. Prišel je močno prepaden. Trese se je in se razburjal, zakaj da mu Benegalijevi povzročajo sitnosti. Na vprašanje, zakaj nista odšla o božiču domov, je Varga odgovoril: "Domači naj nikan ne vabijo Micke k sebi. Oni že vedo, zakaj je užaljena. Domov se ne bo več javila, ker ji še niso vsega izplačali, kakor je bilo pri poroki domenjeno."

Ta odgovor, ki je Benegalijevo močno presenetil in potrl, je seveda gola izmišljotina. Marija Benegalijeva je ob poroki dobila takšno balo, kakršne že dolgo ni imela v teh krajih nobena druga, razen tega pa je imela tudi precej svojih prihrankov. Med Micko in domačimi ni bilo nobenih nesoglasij. Usoda Marije Benegalijeve je torej še nadalje zagonetna in nepojasnjena, če-

prav je Zagreb tako blizu. Domačini in okoličani nestrno izprašujejo, kaj je s pogrešanko in zakaj je ni mogoče nikoli najti, kadar pride kdo od domačih ali kdo drugi v Zagreb, da bi jo videl živo in zdravo. Storjeni bodo novi koraki, da se zagonetka Marije Benegalijeve popolnoma pojasni.

Posteljo je oplenil

V stanovanje Ivana Stanovnika v Kozarjah pri Ljubljani se je splazil pred kratkim neznan tat in odnesel s postelje kar tri odeje in eno prevleko za prešito odejo. Stanovnik trpi nad 1200 dinarjev škode.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Gerda Bader, rojena Heinen, soproga komercialnega ravnatelja za klet v Mostah. — V Rovih pri Kamniku je umrl Alojzij Jerman, posestnik in ugleden mož, ki je bil 37 let župan občine Rova in 42 let načelnik Hranilnice in posojilnice. Star je bil 77 let. — V Trbovljah je umrla Franja Ternovič, posestnica in gostilničarka.

Kravo se ukrali iz hleva

Na mariborsko policijo je prišel posestnik Avgust Frajman iz Gačnika in prijavil, da mu je bila ponoči ukradena iz zaprtega hleva krava, vredna 3000 dinarjev.

Nesreča pri delu

V Logu pri Litiji se je ponesrečil 18 letni Jože Povše. Ko je delal na seniku, je padel in se prav nevarno poškodoval, da so ga morali oddati v bolnico.

Zaklad je našel

V vasi Sepčinu je neki kmet, ko je kopal v svojem vinogradu, našel sedem kilogramov težak lonec, ki je bil poln rimskih novcev.

Hišo je zadel

Zasebni uradnik v Zagrebu Simon Paldin, je pred nekaj meseci obiskal svojega brata, ki je v službi italijanskega konzulata v Atenah na Grškem. Nekega večera ko sta bila v kavarni, je pristopil k njima prodajalec srečk, ki ni prejel odnehal, da je Simon kupil od njega srečko. Pred kratkim je brat sporočil Simonu, da je njegova srečka zadela drugi glavni dobiček, hišo v Atenah na Grškem, vredno 150.000 dinarjev.

Nesreče

V Javoru, občina Dobrunje je padel po stopnicah v neki gostilni 29 letni posestnikov sin Anton Mlaakr tako nesrečno, da si je močno poškodoval glavo. — V Mali Slivnici pri Velikih Laščah se je nevarno obestrel na lovu 60 letni mizarški pomočnik Andrej Dobravec, ki je dobil močno poškodbo na obrazu.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrta leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrta leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Kaj Slovani?

Kakor so se v zadnji dobi politične razmere v Evropi zasukale, so vsi znaki na dlani, da za Slované še ni bilo tako kritičnih časov. In kako se postavljajo Slovani v ti odločilni krizi? Izgleda, da oni sami sploh ne igrajo nobene vloge. Poglejmo.

Rusija je za slovanstvo popolnoma izločena. Ako je bilo v caristični Rusiji nekaj panslavizma, je bil le bolj političnega kova s pravoslavno slano, ampak nekaj ga je le bilo. Zdaj ruski Slovan kot Slovan ne govori več, ali ne more govoriti, ker moč je v drugih rokah, in če je še kaj pravih slovanskih Rusov pri moči, se ne morejo niti gani, ko za vsako kretnjo čepi — čistka. Kar se tam zdaj dela, se dela le iz internacionalnega vidika, za kako slovanstvo tam ni prostora, Slovan je iz Rusije izločen.

Tudi vsaj neko vez med Slovani je prejšnja Rusija še tvorila. Za ogrožene Srbe je Rusija potegnila meč. Zdaj med Slovani ni nobene vezi, pač pa le neproduktivno mrtvilo, celo medsebojno sovraštvo.

Poljaki nikoli niso bili Slovani. Zdaj sploh ne vedo, kaj so. Begajo zdaj proti Berlinu, zdaj proti Moskvi, dokler jih ne zagrne nemško morje, ne več kaka delitev. Za slovanstvo so za Rusi vred izgubljeni, še več, pri Čehih in Rusinih ali Ukrajincih so postali nepremostljiva zavra za vsako rešitev slovanstva.

Čehi so do najnovejše dobe stali še najbolj na stališču slovanstva, Slovaki so bili pa od nekdaj edinole Slovaki. Čehi so na tleh, obupavajo, za slovanstvo zdaj med njimi ni nobenega upanja. Slovaki se veselijo kakor nerazsodna deca, svoje — avtonomije. Ali je sebičnost ali zaslepljenost? Neko gnezdice so našli, in vse okoli tega gorskega kurnika za Slovake ne obstaja, slovanstvo naj gre radi njih žabam pet.

Rusini kot Slovani ne pomenijo ničesar. Nobenega širšega in slovanskega obzorja nimajo, prepirajo se le s svojim najbližnjim sosedom. Milijone štejejo, za slovanstvo ničesar ne štejejo.

Bolgari se ne bodo zlahka iznebili mongolske polovice. Imajo nekaj zelo dobrih lastnosti, poznajo pa le sebe, kolikor sami pridejo v poštev. Za interese skupnega slovanstva bi se težko kaj Bolgar zganil. Na zunanjo so pod vplivom tujecev, in če bi se kdaj teh iznebili, bi prišle razmere, kakor zdaj v Rusiji, sosedu na nož.

Dosedanji obstanek Jugoslavije je pokazal, da je slovanska vzajemnost že pri dveh sosedih, ki govorita isto narečje, ne morda le slovanski jezik, po svobodni volji nemogoča. Srbi in Hrvati nikoli ne bodo skupaj, Slovenci se morajo pa ravnati po razmerah med Srbi in Hrvati. Jugoslavija se je še držala po koncu, ker ji ni pretila nobena zunanja nevarnost. Zdaj se je ta prikazala, in če bi bila Jugoslavija za življenje, bi morala kriza in nevarnost od treh strani prikazati to življenjsko moč. Mesto moči je pa pokazala le podvojeno razcepljenost, in zunanji sovražnik je pripomogel le trenutno v toliko, da se ni že začelo notranje klanje. Kdo naj pri takih obupnih razmerah le more misliti na kako — slovanstvo?

Ako govorim o slovanstvu ali celo o panslavizmu, nikakor ne mislim na pretirano poudarjanje narodnosti, kakor delajo to Nemci pri svojem rasizmu, mislim le na neobhodno potrebno zavedanje, da je Slovan le Slovan in more napredovati prav v vseh panogah le na podlagi svoje slovanske narodnosti, toraj svoje naravne istinitosti. Kadar se ne vede več kot Slovan, ali se ne more, ko je izgubil narodno svobodo, je izločen tudi iz kulturnega napredka, zapisan naravnost smrti.

Kakor pa zdaj razmere med Slovani kažejo, je slovanstvu zadržan vrat, tako pri kaki slovanski vzajemnosti (panslavizmu v najboljšem pomenu), kakor tudi pri kulturnem razvitku posameznih slovanskih plemen, ker so ta plemena večinoma v borbi med seboj (Poljaki zoper Čehe, Rusince ... Hrvati zoper Srbe ...) in kakega vseslovanskega odpora zoper prodirajoči germanizem in italijanizem nikjer ni. Prej je bila carska Rusija vsaj neko strahilo, kadar se je prikazala nevarnost za slovanstvo, ali za kako slovansko plemo, zdaj je Rusija le koruzno strašilo.

Ampak v Ameriki smo videli vseslovanski kongres, in menda bo zopet v kratkem.

Dasi nisem zopet kongres kot tak, ker smatram prav vsako slovansko udejstvovanje za koristno in umestno, moram, žal, smatrati ta kongres le za farso, ker ni izraz nobene vseslovanske mentalitete, temveč le foriranje komunistične ideje pod krinko vseslovanstva in dalje izraz opozicije zoper obstoječe slovanske vlade, toraj naravno razdiralno delo, ne konstruktivno udejstvovanje, ko gre tem "Vseslovanom" v prvi vrsti za to, da čim bolj kompromitirajo kako vladno, ne pa za to, da bi v zvezi z vladno okrepili odpor slovanstva zoper pretečo nevarnost nemškega in laškega fašizma ali totalitarizma. To je vseslovanska otročarija, ni pa nobeden vseslovanski kongres, ker kakšen vseslovanski kongres bi se moral uprizoriti v skladu s slovanskimi vladami, naj bodo te v trenutku še tako klavne ali pomanjkljive. Vsaka opozicija zoper obstoječo vladno kompromitira vseslovanski odpor zoper nevarnost, in zato nevarnosti ne bo nikoli zmanjšala, in če bi bila Amerika tudi pravilno torišče za odpor, kar pa po mojem mnenju ni. Parade bodo morda in govorance in telegrami in protesti, jutri bo pa sonce enako vzhajalo, nevarnost vseslovanstvu pa ogrožala slovanstvo neomejeno še naprej.

Niti obstoječe slovanske vlade se ne morejo postaviti med seboj na kako skupno odpornost zoper nevarnost, in zdaj hočejo opozicijski elementi slovanstvo rešiti pred nevarnostjo z najostrejšo opozicijo zoper slovanske vlade! Vse kaže, da so Slovani tudi po zadnji svobodi ostali še vedno le politični otročari, in se niso ničesar naučili.

Slovani potrebujejo slovanskega Napoleona, Bismarcka ... ta pa se še ni porodil.

POJDIMO NA AGITACIJO ZA KATOLIŠKI LIST!

Canonsburg, Pa.

Za malo prostora bi prosila v listu, da napišem nekaj vrstic. Zlasti bi prosila vse naročnike tega lista, da bi sedaj, ko se ravno vrši kampanja za Amer. Slovenec da bi vsak izmed vas dobil najmanj po enega novega naročnika. Jaz obljubim, da bom to storila. Moramo z vsemi silami agitirati za ta list, ki nam prinaša toliko lepega berila vsaki dan. List je res vreden vsega priporočila in vreden, da se potrudimo, da se še bolj razširi med naše rojake. Poglejmo samo kaj pišejo drugi listi, zlasti tisti, ki sami sebe imenujejo da so napredni. Vedno eno in isto ponavljajo v svojih kolonah, da ni Boga in pa da je človek izšel iz "afne" ali po ameriškansko iz monkey-a. Če boš pa ti kakemu takemu rekel, da je on sam kot monkey, ti bo zagrozil, da te pojde tožiti. Sami res nečijo biti taki, drugim pa pripovedujejo in silijo to svojo naduto trditve. Meni se zdi, da če bi ne bilo toliko tistega nemurnega prerokanja, bi bolj prijateljsko živeli. Mi "nazadnjaki" bi živeli lepo mirno v prepričanju da je Bog naš stvarnik, oni "napredni", pa da je bil tisti njih prvi-monkey, od katerega sedaj toliko pišejo, pa bi bila mirna Bosna. Morda se bo tista živalica sčasoma naučila še brati, ko pa trdijo, da ima skoro prav tak razum kot človek. Toda, če bi res do tega prišlo

in bi začeli brati slovanske časopise, zlasti napredne, pa bi se morda tudi jezile, ali celo protestirale, kot protestira tukaj rojena mladina, zlasti ta, ki ni našega naroda, pa včasih bere v slovanskem časopisu angleško stran in naleti na pisanje, s katerim se ne strinja.

Naj še omenim, da sem bila hudo bolna. Zato se na tem mestu zahvalim vsem, ki so me v boleznih obiskali in me tolažili, zlasti še tudi, ker ste mi prinesli toliko lepih evetlic. Lepa hvala in obljubljam, da vas ne bom pozabila dragi prijatelji in prijateljice. Res je, da šele, ko je človek bolan, spozna svoje resnične prijateljice in prijatelje, ki ga pridejo obiskat. — Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Rose Krall

NEPOZABNA VOŽNJA V CHICAGO IN NA ZAJ NA WILLARD

Willard, Wis.

Točno ob 1 uri popoldne odrinemo. Vse je bilo v najlepšem redu in vožnja je bila prav ugodna. Okrog 7 ure zvečer smo dospeli v Sheboygan. Večerjo smo dobili pri č. sestrah, ker se tam ravno nahaja sestra našega č. Fatra Marcela. Prav po domače smo se razgovarjali. Po večerji smo se pa odpeljali k Mr. Jos. Gorencu, kjer je bil tudi prav domač sprejem in tudi postregli so nam kar najbolje. Jaz sem ostal tam čez noč. Drugi dan mi je pa Mr. Gorenc razkazal razne zanimivosti mesta Sheboygan.

Z njegovim avtomobilom sva hitro obšla razne kraje, katere sem želel videti. Prav lepa hvala Mr. in Mrs. Gorenc za vsa izkazano gostoljubnost, kakor tudi njihovu sinu Joe, ki je bil tudi prav prijazen. Mr. in Mrs. Gorenc, kakor tudi njihovega sina povabim da ob priliki pridejo k nam na Willard. Jim bomo tudi mi poskušali po svojih močeh postreči in jim vrniti gostoljubnost. — Potem sem bil še pri sv. maši, kjer sem posebno občudoval otroke, kako lepo so molili v cerkvi. Se pač pozna, da imajo č. sestre za učiteljice in vzgojiteljice. Po sv. maši smo se še nekoliko pogovorili s č. Fathrom Potočnikom, še en Zbogom in že smo odbrzeli naprej proti našemu cilju — Chicago.

Med potjo je naš šofer, č. Father Marcel Marinšek gotovo pozabil da ne sme prehitro voziti. Videli smo namreč tablice ob cesti, na katerih je bilo napisano da ne voziti več kot 35 milj, pa smo mislili, da lahko malo bolj navijemo, ne da bi imeli zaradi tega kako sitnost. Toda kmalu začujemo za seboj glasno trobljenje in že je bil policaj vstric nas in dal znamenje da naj ustavimo in mu sledimo nazaj na policijsko stražnico. Nič ni bilo hudega, samo našemu šoferju se je reklo, naj bo v prihodnje bolj previden. Zopet smo se odpeljali naprej in sedaj bolj previdno.

V Chicago smo prišli ob 1 uri popoldne. Vreme je bilo v Chicago prav gorko za ta čas, saj je kazal toplomer 45 stopinj nad ničlo. Jaz sem ostal pri moji hčeri, katera je tam omožena, Father Marcel in Father Murn pa sta se odpeljala naprej k sv. Štefanu in od tam v Lemont, Ill. k posvetovanju važnih zadev. Drugi dan sem obiskal več znancev, med drugimi tudi č. Fathra Bernarda. Prav vesela sva bila oba in sva se precej časa razgovarjala. Od tam sem šel obiskat tudi družino Mr. in Mrs. Trinko, kjer je bilo prav veselo snidenje. Posebno mamica so bili veseli. Postregli sta mi s hčerko kar najbolje. Nazadnje pa je naju njih starejši sin Mike odpeljal prav na dom moje hčere, za kar prav lepa hvala.

Da sem bil tudi v tiskarni Amerikanskega Slovenca, to se še samo po sebi razume. Naročili so mi mnogo pozdravov za vse Willardčane. — Zadnji dan pred odhodom sem obiskal tudi drugo mojo hčerko Pavlino, sorodnike Mr. in Mrs. Jazbec, kjer je bil prav zares ljubko domač sprejem in kjer so nam postregli z vsem najboljšim in česar ne bom nikoli pozabil. — Potem sem obiskal še Mr. in Mrs. Jos. Jeras. Ker mi ni čas dopuščal, sem se prav v kratkem poslovil. Mr. Jazbecov sin Edwin, nas je prav v Chicago odpeljal, za kar najlepša hvala.

V četrtek okrog 10 ure popoldne smo se zopet odpeljali proti Willardu. Ko smo zapuščali Chicago, je bilo prav

gorko vreme. Vozili smo prav povoljno. Okrog 4 ure popoldne je začelo nalahko deževati in postajalo je tudi že bolj hladno. Ko sem to opazil, sem pripomnil, da bomo danes zvečer imeli še sneg in najbrže celo pravi sneženi vihar. Father se mi nasmeje in pravi, da tega ne verjame. —

Okrog 6 ure je pa začelo že močno pihati in tudi snežiti, da smo morali večkrat ustaviti in prav počasi in previdno voziti. Do našega domačega mesteca Neillsville je še šlo. Ko smo pa zavili z glavne ceste na cesto ki vodi na Willard, smo že bili v snegu, iz katerega nismo mogli ne naprej ne nazaj. Pred nami je tičalo v snegu že par kar in en truk. Mrzel sever je bril tako ostro, da smo ga čutili do kosti. Father stopi hitro dol, da dene verige na kolesa. Tudi jaz sem hitel pomagati, toda kaj, ko sem bil ves premražen. K sreči je prišel neki farmer z lopato in nam pomagal, da smo avto porinili naprej. Father je hotel kar obrniti, pa že so bila prva kolesa v jarku. Morali smo vsi trije prijeti, da smo karo zabrnili. Naš sklep je bil, da vozimo naprej proti Greenwood. Od Greenwooda je šlo nekaj časa prav povoljno, toda kakih 300 čevljev od Olsonovega kornerja, smo bili že zopet v zametih, da nismo mogli ne naprej ne nazaj. Father Murn so določili, da ostanemo kar v avtomobilu čez noč in morda bi tudi ostali, če bi imeli dovolj gasolina. Gospoda sta začela z brevirjem, jaz sem pa premišljeval naš prav neroden položaj. Tako smo čakali na rešitev morda kako uro. Tedaj pa Father Marinšek pogleda, koliko imamo še gasolina. Na žalost ugotovi, da ga je komaj še za kaki dve uri in potem je gorkota preč. Kaj storiti? Drugače nam ni kazalo, kot iskati kako pomoč. Odpravil sem se jaz k Mr. Olsonu. Pokličem ga in mu razložim naš položaj. Obljubil je, da pride s konji in nas potegne iz snega. To bi bil tudi storil, pa je k sreči prišel skoro v istem času sneženi plug in nas rešil iz neprijetnega položaja, nakar smo počasi vozili za njim proti Willardu.

Naj še omenim, da je Father Murn svetoval, da bi molili v tiskari rožni venec. To smo tudi napravili, toda moja molitev je bila prav silno raztresena, ker sem vedno mislil na to, če bomo srečno prišli na Willard. — No, okoli 12 ure smo res po dolgih mukah privozili na Willard. Bili smo morda kakih 200 čevljev od župnišča in Father je hotel avto zaobrati. Na nesrečo je pa to napravil, prehitro in avto je že bil v jarku. Toda, ker smo bili tako blizu doma, smo vse skupaj pustili tam in šli v župnišče k počitku. — Povem naj cenjenim bralecem še to, da je bilo tisto noč in drugi dan silno mrzlo, kajti bril je oster sever, pred katerim tudi topla obleka kaj malo izda. Mene je pa potegnil domov Mr. Charlie Perko, za

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka

Calumet, Mich. — V tukajšnji cerkvi Srca Jezusovega, sta se pred kratkim poročila Joseph Krajacich in Helen Kolb. Ženin je hrvatske narodnosti, sin dobre poznane Mrs. Katarine Krajacich, nevesta je pa nemške narodnosti.

Rojenice

Cleveland, O. — Vile rojenice so se pred kratkim oglašile pri družini Mr. in Mrs. Frank Kure in so jima podarile krepkega sinka. — Častitke!

Nesreča rojaka

Rock Springs, Wyo. — Pri delu v premovalniku se je pred kratkim hudo ponesrečil rojak Frank Vrhunc in je bil pripeljan v bolnišnico.

Žalostna vest

St. Michael, Pa. — Rojak Albin Vrtačnik je te dni prejel iz stare domovine žalostno sporočilo, da mu je na Vačah pri Litiji umrla njegova mati Marija Vrtačnik v častitljivi starosti 85 let. Zapušča enega sina, tukaj v Ameriki pa dva.

Podlegel

Akron, O. — Poškodban, ki jih je dobil pri padcu po stopnicah v Slovenskem klubu v Kenmore, O., je podlegel rojak Joseph Lovko. Pri padcu si je zlomil vrat in je drugi dan umrl v bolnišnici. Bil je star 64 let.

Nevarno zbolela

Cleveland, O. — Tukaj je nevarno zbolela rojakinja Mrs. Antonija Lekšan z Empire Ave. kateri želijo prijatelji in prijateljice skorajšnje okrevanja.

Rojkinja zbolela

Lorain, O. — Težko je zbolela tukaj dobro poznana rojakinja Mrs. Agnes Jancar, s 30th St. Morali so jo odpeljati v bolnišnico, odkoder se je pa srečno vrnila domov in se ji zdravje polagoma obrača na bolje.

Smrt rojaka na vzhodu

Brooklyn, N. Y. — Po dolgi boleznij je umrl star tukajšnji naseljenec John Anzlovar v visoki starosti 71 let. Doma je bil iz vasi Trata, fara Koprivnik. Tukaj zapušča žalostno soprogo Josephino, sinove John, Rudy in Leon ter dve hčeri; Josephino in Amalijo, por. Stampfel. Nadalje dva brata Frank in Antona in sestro Kamme. Pokojni je bil naročnik Amer. Slovenca, Novoga Sveta in Ave Maria. — N. P. v M.

kar mu hvala lepa! — Taka je bila naša vožnja iz Chicago na Willard. Nič kaj prijetna, kaj ne dragi čitatelji.

Ludwig Perushek

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(53)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Močno je bil zvit Atan Thome, vendar skoraj ni vedel, kako bi začel reševati iz zagate sebe in prijatelja Lal Taska. "Začete nam ohraniti življenje," je končno začel hinavsko prositi Thome; "ti bom povedal važna navodila — navodila, ki bodo morda obvarovala tebe in tvoje ljudstvo velike nesreče."

Kraljica Atka si ni mogla niti v mislih predstavljati kake nevarnosti, ki bi ji pretile, vendar, kakor vse ženske, so te Atanove besede vzbudile v njej radovednost, zato se je nekoliko sklonila naprej, med tem ko je Atan Thome tako skrivnostno govoril, da bi se kaj več izvedela od njega.

"Močna tolpa," je začel že nekoliko bolj pogumno pripovedovati Atan; "je na poti v Athair. Njihov namen je, da ugrabijo veliki dijamant, kateri je menda v tvoji posesti. Njihov vodja je močnejši Tarzan, moj in tvoj sovražnik." Tako je govoril Atan Thome in pričakoval milosti od kraljice.

"Sedaj sta prosta," je govorila Atka; "toda ne hodita iz mesta. Toboti, ki žive na drugem kraju, so naši sovražniki in slabo bi se vama godilo, če vaju vamejmo." — Nato je poklicala vojaškega poveljnika in mu naročila, naj zasede vse prehode. "Vlavi pa naj vo-dijo tolpe, ki hiti proti Athairju."

POZOR! Pogoj na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski koticek

J. M. Trunk.

ČETRTRA NEDELJA V FEBRUARJU

"Dohajajo me krivde moje tako, da spregledati ne morem; več jih je, ko je moje glave las, tudi srce moje me zapuša" (Ps. 39, 13).

Kako malo dni življenja tvoje je bilo pač brez greha. Prejeto jih, ako moreš; prehodi vse življenje in vse kraje in prilike, ko si grešil. Ni treba, da postaneš malodušen, ampak opomni, kaj ti moraš na pokoro. Ker imaš toraj vedno grehov, da jih obžaluješ in se pokoriš, kako moreš biti tako prešeren in dobre volje? Bolest pokore naj bi ne prenehala, ker ne preneha povod bolesti in pokore: saj dan na dan iznova grešiš. Tudi le en greh bi bil zadosti, da se pokoriš vse svoje življenje. Ko bi se moral pokoriti po strogi pravičnosti, bi globoki potoki solz in vsa dela svetnikov ne zadostovala. Ali te ne uči tega pekel? Večen jok in stek čez grehe vlada tam, a ne zadostuje, da bi izbrisal greh, in bi tudi ne zadostoval, ako bi bili prokleti, mesto da so zakrknjeni v hudem, resno pripravljeni, da se spokorijo, kajti časa za izpreobnjenje za nje

ni več. Ali hočeš biti v pokori zanikern ker je usmiljenje božje veliko? Potreben ti je duh pokore in vsak dan se moraš zatajevati, ako hočeš rešiti dušo svojo.

Že po naravi smo vsi nagnjeni k mehkužnosti in mesenosti. "Mehkužneži pa kraljestva božjega podedovali ne bodo" (1 Kor. 6, 10). Duh pokore mora ali ukrotiti meso, ali pa bo meso duha pahnilo v pogubljenje. "Tareni svoje telo in usušnjenjem, da bi sam ne bil zavržen, ko drugim oznanjujem" (1 Kor. 9, 27). Odraci toraj mesu vsaj one želje, ki morejo postati dušni nevarne, da te ne spravijo tja, kjer pokora nič ne izda in nič ne hasne, kjer traja dokler Bog ostane Bog, in kjer te ne spravi z Bogom, temveč pahne v obup. Ne boj se pokore. Po pravi pokori ne postaneš žalosten in potrt. Bridka je sicer, a ta bridkost duši neizrekljivo prija, prav kakor zdravilo, ki odstrani smrtni strup. Prinaša ti velik mir in ono veselje sv. Duha, ki vse presega.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Populacijski problemi goriške pokrajine

Te dni je izdal dr. Vincenc Catta, ravnatelj uradov goriškega korporacijskega sveta, razpravo o populacijskih problemih goriške pokrajine. V njej obeležuje nekaj pomembnejših dejstev, ki pričajo o nekaterih populacijskih in tudi rasijskih posebnostih pokrajine. Navajamo jih po obširnih izvlečkih iz knjige, ki so jih objavili italijanski listi. V prvi vrsti ugotavlja pisec na osnovi statističnih podatkov iz let 1910, 1921 in 1931, da je moški element v številni premoči nasproti ženski. Ta premoč se kaže v vsej Juljski krajini in predstavlja njeno posebnost nasproti drugim pokrajinam države, a v goriški prihaja najbolj do izražaja. Obče je znamenje vitalne moči primitivno zdravega naroda. V goriški pokrajini se ta premoč moških prebivalcev tudi po vojni sorazmerno ni mnogo spremenila, posebno ne pri moških v starosti do 40. Poznejši letniki so spričo vojne naravno v obratnem razmerju z ženskim elementom. Nedvomno bi se morala pri presoji razlogov tega obratnega razmerja poleg vojnih žrtev primerno upoštevati tudi obča odselitev domačega elementa iz dežele v drugi polovici desetletja 1910—1920, ki je bila zopet znatno močnejša pri moškem, kakor pa pri ženskem spolu.

Dr. Catta uvršča goriško pokrajino na osnovi svojih navdov, podanih z biološkega in gospodarskega vidika, med tipično italijanske dežele. Kot poseben argument za to mu služi celo okoliščina, da se je, kakor beleži "Gazzettino", "spričo radikalno različnih ras in populacijskih posebnosti (od 1000 prebivalcev je bilo po italijanski uradni statistiki leta 1921 v pokrajini 598 Italijanov, 292 Slovencev, 105 Hrvatov in Srbov pa 5 pripadnikov drugih narodnosti) ter zaradi proporcionalno recipročne asimilacije pojavil poseben in neposreden kvalitativni vpliv na ritem naravnega naraščanja prebivalstva".

Iz gospodarskih in socialnih okoliščin izvaja pisec tudi po-

jav, da se v kraških in alpskih krajih pokrajine sklepa manj zakonskih zvez kakor v furlanskih krajih, a da je kljub temu naravni prirastek prebivalstva v onih revnih krajih večji od prirastka prebivalcev teh rodovitnih nižin. Tudi v tem pojavu dr. Catta ne vidi raso različnih vplivov. Čeprav si razlaga veliki naravni prirastek goriške in kraškega prebivalstva z gospodarsko nujno potrebo, da se "spričo mačehovske zemlje gospodarska produktivna moč družinske edince ojači z novimi delovnimi močmi", ugotavlja v zaključnem poglavju, da se vprav iz revnejših krajev pokrajine ljudje najbolj odseljujejo. V l. 1931—1936 se je odselilo iz goriške pokrajine letno po 33 ljudi na 1000 prebivalcev.

Nadomestek za to izgubo je priseljevanje (skoraj 30 na 1000 prebivalcev), ki pa ne izvira iz sosednih južnih in jugovzhodnih, nego predvsem iz jugozapadnih pokrajin. Dejansko je treba priznati, da postaja pokrajina zmerom bolj "južnjaška", kakor to pravi "Gazzettino", a obenem izgublja tudi zmerom bolj svoje biološke prednosti. Pri sedanjem razvoju bi se utegnile piščeve navedbe glede rase tipičnosti goriškega prebivalstva v nekaj stoletjih morda dejansko uresničiti.

Težke opeklina

V Maričih pri Črnem vrhu v Istri se je v hiši Peretičevih pripetila huda nesreča. Komaj 4 letni Silvij Peretič je bil sam doma. Starši so morali po opravih. Otrok pa je spravil na ognjišče in je prevrnil nase kotel z vrelo vodo, ki ga je bila gospodinja pristavila k ognju za polento. Otroka so našli nekaj ur pozneje v obupnem stanju. Naslednjega dne je v tržaški bolnišnici umrl.

Pred sodiščem

Pred goriškim sodiščem je bil proces proti 38 let staremu Stanislavu Nikolavšiču iz Števerjana in 40 let staremu Albinu Mijanu iz Ločnika pri Gorici. Lani sta se brez potnega lista odpravila čez mejo, a sta se kmalu spet vrnila do-

mov. Obsojena sta bila na zaporno kazen po 6 mesecev ter na globo po 2000 lir. Prijavljen pa je bil sodišču 35 letni Rafael Križman iz Ribemberka, ki je pred dvema tednoma zbežal preko meje.

Smrtna nesreča

Pri gradnji nove električne centrale v Ložicah blizu Anihovega ob Soči, se je smrtno ponesrečil Aleksander Kleč iz Točmina. Z večjo skupino delavcev je bil zaposlen pri razstreljevanju skalovja, skozi katero nameravajo izvrtati predor, da bi po njem napeljali Sočo v novo podzemsko električno centralo. Ko so baš razstrelili velik skalnati blok, se je na Kleča zvalila skala, ki je bila težka več stotov, in mu zdrobila prsni koš ter lobanjo. Kleč je bil pri priči mrtev.

Velik požar

V Bovcu v gostilni "pri Zvezdi", ki je last Ferdinand Mlekūža, je bil velik požar. Vse kaže, da so ga povzročile iskre, ki so iz dimnika zašle na podstrežje hiše, na katerem je bilo okrog 70 stotov sena. Ogenj se je zaradi močnega vetra naglo razširil, tako da so se morali gasilci in vojak, ki so prihiteli na pomoč, dolgo boriti, da so ga vsaj delno omejili. Požar je uničil ostrežje velike stavbe, vse seno, okrog 200 m drv in mnogo pohištva. Lastniku in najemniku, ki je imela v najemu gostilno, je povzročil okrog 35.000 lir škode.

KRATKE NOVICE

Logaršice pri Podmelcu. Že nad mesec dni smo zakovani v sneženi in ledeni mraz. Pot v dolino ni brez nevarnosti. Te dni sta na poti v podmelško župno cerkev spodrsnila v globino dva dečka: 12 letni Evgen Cvek in 13 letni Viktor Klavžar ter obležala v Klavžah. Ročno je prihitel občinski zdravnik g. dr. Albert Gentili. Prvemu je na lcu mesta glavo zašil, drugega, ki si je zvinil eno roko in nogo ter dobil tudi notranje poškodbe, je za silo obvezal, ter oba poslal v goriško bolnišnico.

Umrl na ulici zadet od srčne kapi. Pred kratkim je bil poklican tržaški Rdeči križ, naj nujno prihiti na trg Barbacan, kjer je nekemu štiri- desetletnemu možu postalo nenadoma slabo. Preden je pa rešilni voz privozil na kraj nesreče, je mož že izdihnil. Zdravnik je samo še ugotovil, da je smrt nastopila zaradi srčne kapi, nakar so mrliča, 40 letnega Rudolfa Vitalija iz Trsta, prepeljali v mrtvašnico.

Kneža. (Smrt najstarejšega vaščana). Dne 7. januarja je umrl naš najstarejši vaščan, 97 letni Franc Smrekar, po domače Ruderc, oče znanega ameriškega župnika in pesnika Andreja Smrekarja, ki je leta 1913, še ne 45 let star, umrl v Collinwood v Severni Ameriki. Naš sosed in vaščan Franc je bil do zadnjega čil in zdrav ter je ohranil dober vid in sluh. Rad je pripovedoval, kako je bilo "njega dni", ko je hodil v Brda po vino. Svoj čas je namreč imel daleč okrog znano gostilno.

Solkani. V nedeljo 15. jan. smo pokopali drž. vpokojenca z. Josipa Korišča, ki je dočkal nekaj nad 70 let. Rodil se je v Solkanu iz znane in ugledne družine Korišcev. Služboval je v Trstu, v Pulju, na Relki in na zadnje v Milanu. Kot vpokojenec je živel v Gorici.

Gorelo je na posestvu Josipa Semrova na Novem svetu pri Črnem vrhu. Tu je požar uničil senik in prav velike množine sena. Škode je bilo za 17.000 lir, ki je bila pa vsa krita z zavarovalnino.

OBISKUJE SOSEDE

Načelnik kubanske armade, Batista, dela zadnje čase obiske v sosednjih deželah. Pred kratkim je bil v Zed. državah, na kar je posetil Mehiko in na gornji sliki ga vidimo na levi, ko se razgovarja s predsednikom Cardenasom (na desni).

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Statistika prebivalstva

V župniji Črnomelj je bilo lansko leto rojenih 97 otrok. (Leta 1934 je bilo še rojenih 152 otrok, kar je bilo normalno, od tedaj pa število rojstev vedno pada). Umrlo je 58 oseb. Otrok, ki niso dosegli prvega leta je umrlo 11; 60 let starih je umrlo 10, nad 70 let jih je umrlo 16, nad 80 let starih je umrlo 10. Najstarejša ženska ki je umrla je bila Neža Zupančič, rojena 1851. Poročenih je bilo lansko leto v župniji 29 parov.

Nesreča otroka

Na zakurjen štedilnik je v Počeni pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah padel 2 letni viničarski sin Jernej Rojs in se nevarno opeknel ter so ga morali oddati v bolnico.

Ni ji uspelo

Celjsko okrajno sodišče je obsodilo 38 letno služkinjo Katarino Zgank iz Legnega na tri mesece zapora, pogojno na dve leti. Kati je imela hranilno knjižico, ki se je glasila na ime Kati Ulčar. V knjigi je bilo vpisanih 435 dinarjev. Kati Zgank je pa iz tega napravila, da izkazuje knjižica 8435 dinarjev in je to knjižico prodala nekemu Ratovniku za 1351 din. Ratovnik je goljufijo kmalu spoznal in je Kato ovdil, nakar je sledila sodba.

Slovenske služkinje za Anglijo

Iz Maribora poročajo, da je pred kratkim nek agencija začela zbirati služkinje in kuharice, ki bi hotele sprejeti službo v Angliji. Oblasti so se informirale o stvari in pronašle, da gre za resno akcijo. Na Angleškem je namreč pomankanje služkinj in poprej so jih vedno dobivali iz Avstrije. Sedaj pa Anglija ne sprejema več služkinj iz bivše

DENARNE POSILJKE

nakazujemo po dnevnem kursu in prejemniki dobijo iste direktno na dom po pošti brez vsakega odbitka. Včeraj so bili naše cene:

Za 100 Dinarjev.....	\$ 2.45
Za 200 Dinarjev.....	\$ 4.75
Za 300 Dinarjev.....	\$ 7.00
Za 500 Dinarjev.....	\$ 11.00
Za 1000 Dinarjev.....	\$ 21.50
Za 2000 Dinarjev.....	\$ 42.50

V ITALIJO:
Za 50 Lir.....\$ 3.25
Za 100 Lir.....\$ 6.30
Za 200 Lir.....\$ 12.00

Za pošiljke v ameriških dolarjih je poslali:

Za \$ 5.00.....	\$ 5.75
Za \$10.00.....	\$10.85
Za \$15.00.....	\$16.00
Za \$25.00.....	\$26.25

Vse pošiljke naslovite na:

JOHN JERICHER
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Avstrije in jih je začela iskati drugod.

Obsojen ubijalec

Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrajnega sodišča je bil obsojen na štiri leta in en mesec robije 23 letni Gabrijel Damiš, doma iz Zgornje Korene v Slovenskih goricah. Obsojen je bil, ker je leta 1938 v Zgornji Koreni zabodel 17 letnega posestniškega sina Viljema Vičanskega. Damiš se je zagovarjal s silobranom, pa je vendar bil obsojen.

Korajzen deček

Nekega popoldneva je majhen nepoznan fantek ob Pristanu stanujočim Mariborčanom preskrbel pravcato senzacijo. Igral se je na ledenih ploščah na Dravi. Naenkrat je tok vode precej veliko ledeno ploščo oddaljil od brega. Fante je imel v roki lesen kol in ko je videl, da sega njegov kol do dna, se je lahkomisljeno podal preko deroče Drave. Kjer je bila voda globoka je s kolom veslal, kjer je pa dosegel dno, je ploščo odtrgal in jo tako srečno privedel na nasprotni breg, v veliko zadovoljstvo stotine gledalcev, ki so s strahom v srcu gledali drzno početje, da bodo o valovali tanko ploščo prelomili, fante pa utonil. Ko je fante opazil, da je hitel proti njemu stražnik, je naglo zbežal, da ga ni dobil v roke.

Napad

Neki kočarski sin je pred kratkim napadel 51 letnega sosesstnika Jožefa Satlerja iz Janežovskega vrha. občina Sv. Urban pri Ptuj. S kolom je udarjal po glavi in ga tudi po vsem telesu poškodoval. Satlerja so morali odpeljati v ptujsko bolnico.

Hrbtnico si je zlomil

Težka nesreča je zadela 31 letnega Franca Jelena iz Ševčnika pri Sv. Andražu pri Velenju. Padel je namreč s podstrešja v hlevu in si zlomil hrbtnico. Odpeljali so ga v celjsko bolnico.

Društvo sv. Jožefa

Štev. 53, KSKJ, Waukegan, Ill.
39 leto pri K. S. K. Jednoti
Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 60. leta v odrasli dolet; in v mladinski oddelci od rojstva do 16. leta.

Skupna društvena imetja znašajo nad \$17.000.00. Skupno število članstva 491 članov (ic).

Nadaljna poljsnila se dobe od sledečega odbora:

Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

Beseda o tem in onem

PISMO RUSKEGA ŽENSTVA

(Povzeto po listu "Češka žena")

Dospelo je pismo iz Rostova. Vsebovalo je iskren apel žena, ženam vsega sveta. Nečloveške krutosti prizadane ženam v Rostovu, potrjujejo prejšnji pogovori in pismena poročila očitcev, v deželi neusmiljenih krivic.

Naj sledijo kratki izčrpnki iz pisma:

"Me žene iz Rostova, matere, žene in hčere se obračamo v globokem obupu na žentstvo vsega civiliziranega sveta. Posebno svarimo one, ki jih po svetu varajo z goljufivo propagando. One, ki dvomijo, ali ki poznajo fakte in so indiferentne, kakor tudi one, ki v svoji priprostosti ne razumejo nevarnosti, ki jim grozi:

"To pismo, ki je krik našega obupa, pošiljamo vsem vam! Pisano je v veliki nevarnosti, za naša življenja in poslano potom posebnega načina, akoravno dostava tega pisma ni gotova. Prosimo vas, razširite med žentstvo vsega sveta vsebino tega pisma. Jasno vam bo, zakaj je nepodpisano, ampak zagotavljamo vas, da je pisano s krvjo sre ruskega žentstva.

"To ni apel za pomoč, ali protekcijo, ki je nemogoča. Niti celo za kako sočustvovanje ne prosimo. Me smo prenehale biti človeška bitja. Mi vas samo svarimo, da se ne daste ve prevariti z največjo prevaro "paradiža", ki ga vam po svetu obljublja komunisti, s katerim vam pripovedujejo, da se bodo vam izboljšale delavske razmere in da bodo žene postale neodvisne in enake mošem.

"Ne! V Rusiji ni ne obljubljenega "paradiža", ne boljših delavskih razmer, niti ne osvoboditve za žentstvo.

"Vzeli so nam iz rok gospodinjstvo in lahka tovarniška dela in prisilili nas k težkemu delu poleg moških v tovarnah, rudnikih in na poljih. Ta "osvoboditev" žentstva po moških, ki so si obdržali 85% lahkega dela po uradih, postavlja žentstvo k najtežjim delom.

"Iz nas so naredili zver!

V komunistični državi smo prenehale biti žene, matere in hčere. Smo sužnje, katere kaznujejo komunisti z surovimi kožami, pomanjkanjem, ki je slabše od smrti. Zaslužene smo težkemu delu in najbolj zoperim hudobnostim."

"Me trpimo od našega 12 leta, nekatere še od bolj zgodaj. Od te starosti če hočemo kos suhega črnega kruha, ali če hočemo zaposlitve, smo prisiljene, da prodamo svoja telesa! Če se ne podamo, postanejo žrtve nasilja. Odpor ali ugovarjanje proti oblastem je brez vsake koristi, ker se to smatra za "buržvazno domišljavost", kar je kaznjivo."

"Kadar se poročimo ni nikdar iz ljubezni (ljubezen je smatrana tudi za "buržvazno domišljavost"), ampak zgolj zato, da smo deležne bivališča, da imamo kje spati in bivati. Može, če imamo otroke, has brez razlike kmalu zapuste, kot nekoristne."

"Naši otroci, katerim ne moremo nuditi najpotrebnejšega za življenje, kmalu postanejo počestni vandrovciki, podede se od vasi do vasi, od mesta do mesta, kot tolpe lačnih psov, iskajoč kaj za jesti. To je bodoče prebivalstvo Rusije, vzgojeno po komunistih."

"In me žene, ki smo začele z 12 leti postajati matere, postajamo s 25 leti že pravi izvržki. V tovarnah nam prisiljujejo najtežja dela; v rud-

nikih delamo v temi; na poljih v gruclah od 30 do 40 vlačimo pluge. Čestokrat padajo po naših hrbtih biči. Žene smo za nadomestila za potrte traktorje in nadomeščamo tudi konje, katerih primanjkuje. Če katera protestira, jo mučijo z lakoto. Po mestih in industrijskih distriktih plačujejo ženske od 60 do 120 rubljev. Od tega so prisiljene prišpevati raznim posojilom in za razne podpore. Ostanek mora služiti za nakup prehrane, za obleko, itd."

"Oni, ki so v veljavi pri oblasti imajo boljša stanovanja. Stanovanjski apartamenti spadajo državi in mi moramo plačevati za mala stanovanja veliko več, kar so preje računali privatniki. V teh tesnih stanovanjih živi nas od šest do osem moških in žensk v eni sobi."

"Obleke se dobi z velikimi težavami. Največ žensk je oblečenih v cunje. V cunje ovižamo tudi noge, ker ni obuv."

"Me, ki vam to pišemo, smo preje spadale k kmečkemu stanu pod carjem. Toda zapadle smo prevari po padcu carizma, sanjajoč, da bomo uživale nebesa po padcu carizma. A zdaj smo prepričane, da je komunistem najslabši režim, morilec, izkoriščevalec in največji žalilec žentstva."

"Mnoge zapadejo samomorstvu, ker jim je ljubša smrt v takih razmerah, kakoršne je ustvaril v Rusiji komunistem, kakor pa življenje."

"Prepričane smo, da ta opis naših razmer bo dvignil žentstvo vseh civiliziranih dežel, da bodo spregledale in postale pozorne, da ne bodo nasledile lažem komunizma, kakor smo me. Pod komunistomom se zgubi dom, otroke, moža in še življenje. Vse žene postanejo sužnje, kakor smo me."

"Naš glas je glas ruskega žentstva, ruskih mater, ki danes hramo v trpljenju lakote in mraza. To je glas neskončno trpečih, ki se pa nadejajo, da se jih bo enkrat Bog usmilil."

Podpisane: Žene iz Rostova ob Donu."

— — —

Tako pišejo ruske žene.

Tudi med Slovence so začeli zadnje čase komunistični plačanci širiti komunistične nauke pod plaščem nekega "antifašizma". Slovenske matere po Ameriki bodite čujne, kakšne nauke se s tem za naša v vaše hiše. Čujte glas nesrečnih ruskih žena!

Bodite pozorne dokler je čas!

— — —

Škof Morris pravi: "Odlčno izjavljam, da v tem razkrajajočem svetu ni potreba nobene stvari bolj, kakor dobrega in močnega katoliškega tiska!"

Društvo sv. Vida

Štev. 25, K.S.K.J.
CLEVELAND, O.

Leto 1938.

Predsednik: Leopold Kushian, 6411

St. Clair Ave.

Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093

E. 64th Str.

Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Addison Rd.

Zdravniki: Dr. J. M. Seliskar, Dr.

M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr.

A. J. Perko, Dr. A. Skur in Dr.

J. F. Seliskar, Jr.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popoldne. Asesment se prične pobirati ob 1:30. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal
JANUŠ GOLEC

Žid ni poslušal gostilničarja, saj ga ni razumel, gornje-štajerski tovariš je samo kimal in se delal, kakor da je že prav, kar so napravili gonjači, ki so prejeli zvečer natančna navodila. Žida je odpeljal Leskovšekov hlapec po cesti proti Sevnici, štajerski Mihal je odkresal po slovesu od Abrahamovega prijatelja kar peš proti St. Jurju, je imel dovolj časa za nakladanje volov.

Na večer iz Sevnice se vrnil hlapec je pripovedoval Leskovšekovim, da je pretaknil žid celi sevnški trg, a ni zadel niti na enega od gonjačev in niti na en kupljeni živinski rep, da je bil pošteno izplačal 11 parov volov in 9 debelih telic. Para čifutska je jokala, ko je ovajal žandarjem, ki so ga tolažili, naj le počaka še nekaj časa, morda se je pripetilo gonjačem kaj nenadnega, kam neki hočejo pobegniti s tolikim krdelom živine.

Ko je on nahanil konja in se odpeljal iz Sevnice, še ni bilo niti duha in ne sluha o židovih gonjačih in o živini.

Ko je čul Leskovšekovnikovo poročilo, je pripomnil, kako je razločil v noči po korakih živine, da gre cela traja proti St. Jurju in ne v Sevnico. Zadevo je omenil pri zajutruku obema gospodoma, a je bil oni z golimi koleno mnenja, da je že tako prav, kakor so storili gonjači. Ako je bilo nemu znanu po godu, zakaj bi ne bilo drugemu, si je mislil in se ni več brigal za zadevo, ker sta se prekupeca razšla.

Hrvaški žid iz Jaske pod Zagrebom ni čul nikdar več ne o gonjačih in ne o plačani živini. Žandarmerija je poizvedovala nekaj tednov brezuspešno krog Sevnice ter Jurkloštra, seveda brez vsakega uspeha. V resnici in v srcu je celo vsak privoščil, da je neznanec iz Gornje Štajerske vsaj enkrat zvalil ter ogoljufal tolikanj pretkanega hrvaškega čifuta. Na Leskovšekovem dvorišču ukradeno židovo živino je prodal Guzaj in tovariši brez vseh težav ter spodtikljajev od strani oblasti na znanem sejmu v Lembergu pri Poljčanah 5. avgusta.

Znameniti, od Hrvatov, Štajercev in Nemcev iz Gornjega Štajerja obiskani sejni so bili in najbrž še tudi so na Sv. gorah nad St. Petrom. Sloviti živinski sejni so se razvili iz svetogorskih božjepotnih prilik, ki so priljubljene spodnještajerskim Slovincem in Hrvatom daleč preko Zagreba. Sejnišče je pod cerkvijo na lah-nem pobočju ob gozdu in križišču stez proti Sv. Petru in Bizeljskem. Dogon in odgon živine sta precej težavna, ker je svetogorski hrib strm Potne težave se premagajo, da je le kupčija dobra.

Nadaljnja bolj znana žrtev guzajstva je postal sejm na Sv. gorah 7. septembra pred praznikom Male Gospojnice, ko so na Gorah od tisočev in tisočev obiskani romarji shodi.

Guzajevi pomagali so se podali na gorski sejem peš vsak od svojega doma preko Sv. Trojice v Dobrečicah, Buč, Sv. Miklavža na Polju in St. Petra na Goro. Guzaj sam se je peljal v gozdarski obleki na kolesu od Lesične mimo Kozjega v Pod-sredo že popoldne pred sejmom. Za tokrat je bil načrt, da bo ostal on v St. Petru, kjer se naj zbirajo tovariši po izvršenih napadih na kupce in prodajalce, ker kar z živinskim ropom in tatvino pač tokrat na

takem hribu nikakor ne bi šlo.

V Pod-sredi je spregel Guzajev voznik v že bogznaj od kedaj znani krčmi pri Preskarju kraj trga. G. graščinski uslužbenec se je sprehajal po trgu, kjer je bil tedaj prvič. Ko je zvedel, da je Pod-sreda že staroznan trg, se je nasimihnil začuden, kedo zlodja je obdaril to slamatostreho selo s trškimi pravicami. Radi zasmeha nevoljne so mu pokazale Pod-sredčanke s ponosom na pranger, ki stoji nekako na sredini trga in baš na posest znamenitega kamna je navezana trška čast in pravica Pod-srede izza davnih — davnih časov.

Pod-sredčki pranger je že od nekdaj v spodnjih krajih znamenitost ter jabelko ostrih preprirov med Pod-sredo ter St. Petrom. Pranger je bil znak nekdanje sodne pravice, vidimo ga še po več spodnje-štajerskih trgih, ki so v neposredni bližini kake srednjeveške graščine ali njenih razvalin. Pranger v Pod-sredi je kamenita soha na podstavku iz apnenca. V sohi je bil železen obroč in veriga, za katero so priklepali tatove in druge zločince, da jih je vsako mimoidoči lahko videl in si spustil nad njimi jezo s psovanjem. Kazen na prangerju je veljala kot zelo sramotna. Pod-sredčki pranger že gotovo ni žigosal javno nad 100 let nobenega zločince, a je ostal na svojem mestu kot spomin na nekdanje čase javnega izvrševanja kazni. Ta pranger je že bil pred desetletji v noči od Šentpetranov izmakljen ter odpeljan v St. Peter. Iz cele zadeve se je izcimila sodna pravda in Pod-sredčani so dobili punčico očesa nazaj. Da bi ga zavarovali pred nepuščeni in tatinskimi rokami, so priklenili kameniti steber z močnimi železnimi drogi. Kljub tej skrbi so se dogajale v prevratni dobi z zgodovinskim sramotilnim kamnom sitnosti. Da bo za večno mir, so v najnovejšem času Pod-sredčani kamen na debelo oblekli v cement, da je presneto težek in je ponočna tatvina brez opazanja naravnost izključena.

Baš ta podsredčki pranger si je ogledoval Guzaj od vseh strani, zmajeval z glavo in menil na glas: "Babnice, ve ste pač tako malo mešike ter narobe v glavi, ako mislite, da vam bom verjel, da je to razpokano kamenje trška krona." Pljunil je po prangerju, ženskam pa pokazal dolg nos in hotel nazaj k Preskarju na vino ter piigrizek. S pobalinskim obnašanjem se je g. graščinski nameščenec tokrat urezal kakor najbrž nikoli poprej. Liki grom in strela iz jasnega so se zakadile užaljene tržanke v tujega gozdarja. Na mah je bil ves v pljunki, klobuk razčesan na cesti in logar je padel po tleh, da je zakolobaril prah, kakor bi bila urezala težka granata na sredino trga. Še na tleh ležečega so že pobesnele Pod-sredčanke suvale z nogami, da se je kotal kakor sod. Gorje, če bi bil potegnil revolver in ustrelil med ženski svet tudi le za postrašenje! V tem slučaju bi bil linčan in tega se je najbrž zasmehovalec trškega znamenja zavedal, se pobral v največji zmed in beži — beži k Preskarju in za skrbno zaklenjena vrata.

(Dalje prih.)

Škof Swint je zapisal: "Ako katoličan le kaj čita, pa ne čita katoliškega lista, tak slučaj je slučaj brez upa".

CHICAGO POTREBUJE KELLYA

Župan Kelly je najbolj sposoben upravitelj izmed vseh.

V Chicagi se bje baš te dni huda vroča bitka za nominacije za županske kandidate raznih strank. Redna demokratska stranka je prišla po temeljitem proučevanju do zaključka, da v svojih vrstah ne more najti bolj primerne, bolj sposobnega za županski urad, kakor je doseda-

nji župan g. Edward J. Kelly. Pa ne samo redna demokratska stranka je takega prepričanja, ampak tudi premmoge civilne neodvisne organizacije so istega prepričanja, da vsaka sprememba v sedanji upravi mesta Chicago bi ne prinesla nobene izboljšanja, marveč le nazadovanje.

Župan Kelly je po poklicu inženir. Kot dolgoletni upravitelj v prejšnjih letih v raznih uradih kot čičaških parkov in tako dalje, ga je že pred leti usposobilo, da je seznanjen z skoro vsemi upravnimi enicami mesta Chicago. To je, da pozna obrat in upravljanje istih. Iz teh je prišel na vrhovno župansko upravo leta 1933. Pod nje-

govim županovanjem se je v mestu marsikaj izboljšalo. Ob njegovem nastopu je bilo n. pr. mesto silno zadolženo. Policaji in mestni uslužbenci niso prejeli mesecev rednih plač. Pod njegovim vodstvom je mesto prišlo do rednega plačevanja plač. Znižal je proračun in uvedel praktično poslovanje v marsikaterem uradu. Pod njegovim vodstvom se je začelo tudi bolj skrbeti za snago in sanitarnost v mestu. Pod njegovim vodstvom se je izvedlo uspešno dve leti zaporedoma svetovno razstavo. Zdaj se je začelo graditi podzemsko železnico in še marsikaj je v njegovem programu za izboljšanje mesta Chicago.

Vse to so že doseženi fakti, dočim njegovi nasprotniki le še samo obljubljajo, kaj bi in kako. Ali bi to kar obljubljajo tudi resnično izvedli, je drugo veliko vprašanje. Obenem pa redna demokratska stranka že radi svojega ugleda skrbi, da postavi za svoje kandidate le res preizkušene dobre kandidate.

Iz teh razlogov torej demokratski volilci naredijo najboljšo, da izvolijo za županskega rednega kandidata svoje redne demokratske stranke župana Edward J. Kellya. (Ogl.)

Nevarna igra otrok

V vasi Gorica, v občini Leskovcu, ki drži skozi njo električni daljnovod, so trije solajski metalci v žice palice in kamenje v izolirane porcelanaste nastavke na drogih in povzročili precejšnjo škodo, katero bodo seveda morali njihovi revni starši povrniti.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN
KONTRAKTOR
3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.
Telefon Calumet 6509

GRADIMO

nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenevo in poprave.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 45. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.000.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%.

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 45-letnega obstanka \$6.900.000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!" Če se hoče zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, da zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja. Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavno tajništvo: JOSIP ZALAR, 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. Trunk

Drobiž.

Louis Mohar. Cleveland, O., pripoveduje v "Napreju", kako je bilo v Španiji. Legionarjem nočem kratiti junaštva, da bi bo preveč cukra. Opisuje prvi napad. Sicer so bili v zakopih, da sta bila "v cellem bataljonu le dva krampa in tri lopate". No, naj bo. Nasprotnik je streljal s kanoni, metala bombe, obstreljeval s šrapneli, žvižgalo je okoli nas in bobnelo, da sem mislil, da ne bo nihče ostal živ. In rezultat vseh bomb, šrapnelov, kanonov, streljanih? "Enemu tovarišu je kamenje razbilo glavo, trije pa so bili lažje ranjeni". Ali ni le tudi malo lušno?

Tudi svetinjske omenja. Sa. kralunta, prav sveta mora biti roba, ko so svetinjske. Menda pa je le nekaj grizlo, in svetinjske so hladilne flajšter. Ali so tudi cerkve požigali s svetinjskimi na prsih?

Še več. "Kutar" je pri nas psovka. Španci menda pravijo duhovniku "kuta", in g. Mohar pravi, da je naletel na — kutarja, in ta kuta ali kutar ga je pozdravila "salud, internacionalista", in "Španci so imeli radi tega kutarja, ki se je dobro razumel na obvezovanje ran in še bolj na kuhanje". Celo meni je pri tem malo odleglo. Internacionalisti pridejo tudi v Leadville, o tem ni dvoma, naj le kje malo počij. Ko gre cerkev v dim, bo fajmoštrije konec. Kakor grejo baše španski duhovniki "nižjih šarž", kakor meni g. Mohar, med republikance, tako jaz sicer nikoli ne bom šel med internacionaliste, lahko me pa primorajo, in sumim, da je marsikaj španski "kuta" šel, ker je moral iti, in če me primorajo, kuhal bi pa le primoran, saj se razumem na polento, in prav zato mi je odleglo. Kolekt tedaj ne bo to se razume, ko ne bo cerkev, ampak v kotlu bo morda le še kaka skorja tudi za — kuharja ali kutarja. Španski kutarji in kuharji naj se pa sami pogližajo z republikanci, "z ljudstvom" in nekoč tudi z Bogom. Kakih "višjih šarž" pa ne bo, se bojim, ako so sami šli, pač pa bodo šarše, če so bili primorani — kuhati, ko niso mogli več fajmoštrovati. Ni še vse brez upov.

Konca borbe v Španiji še ni. Lahko pridejo še razni zapletljaji. Tudi pri koncu bi bil uspeh teh borb le uničenje Španije, in težko, da bi se

Konca borbe v Španiji še ni. Lahko pridejo še razni zapletljaji. Tudi pri koncu bi bil uspeh teh borb le uničenje Španije, in težko, da bi se

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

300 svetih maš letno

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Člana-rina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA
za afriške misijone,
3624 W. Pine Boulevard, St. Louis, Mo.

Zanesljivo — moderno — zmerno
ZOOZDRAVNIŠTVO

DR. JAMES W. MALLY

— SLOVENSKI ZOOZDRAVNIK —

6411 St. Clair Avenue (Slovenski Narodni Dom)
CLEVELAND, OHIO

GLEDAŠKI IGRALEC

Nekemu igralcu je vodstvo gledališča prepovedalo improvizirati na odru. Igralec se je mo-prišla za njim na oder konja, ral ukazu ukloniti. Ko po sta ki sta nastopila z njim v igri, sta napravila nekaj konjskega. Občinstvo je bilo v veliki zadregi, improvizator pa je porabil priliko in rekel: "Prijateljčka, ali ne vesta, da je direkcija strogo zabranila vsako improvizacijo?"

Mesec katol. tiska je tukaj, agitirajmo za razširjenje "Am. Slovenca"!

Pratike

Nasim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi
Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi šte-vilo lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga.

Vsak komad stane s poštino vred

25 centov

Naročajo se od:
KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VABILO k naročbi "MOHORJEVIH KNJIG"

Naročniki jih bodo dobili prihodnje jesen:

1. KOLEDAR za leto 1940.
2. VEČERNICE, povest "Pravica do življenja".
3. ZGODOVINA SLOV. NARODA, 16. in poslednji snopič.
4. ŽIVLJENJE SVETNIKOVI, 14. snopič.
5. JEZUS DOBRI PASTIR, molitvenik.

Naročnino za Mohorjeve knjige sprejemamo SAMO DO 11. MARCA 1939. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor si torej želi Mohorjevih knjig za prihodnje leto, naj pošlje naročnino čimprej, da ne bo zamudil.

KNJIGE STANEJO\$1.25

z vezanim molitvenikom pa\$1.50

Naročila za Ameriko sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road
Chicago, Ill.